Tanrı Zeus ve Ejderha Typhon'un Savaşı

Mehmet Selvi

Tilki Kitap

tilki
Kitap
yayınevi

Tanrı Zeus
ve
Ejderha Typhon'un Savaşı

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Hanife Sarıtaş
Sayfa Tasarım: Senem Yıldırım
Kapak Tasarım: Senem Yıldırım

1.Basım, İstanbul, Eylül 2025
ISBN: 978-625-5896-83-4
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

TANRI ZEUS
VE
EJDERHA TYPHON'UN SAVAŞI

Mehmet Selvi

Önsöz

Zeus (Eski Yunanca: Grekçe: Ζεύς, Zeús; Modern Yunanca: Δίας, Días), "Tanrıların ve İnsanların Babası" ve Yunan mitolojisindeki en güçlü ve önemli bir tanrıdır. Roma mitolojisinde "Jüpiter" olarak da bilinir. Titan Cronus'un ve eşi Rhea'nın en küçük çocuğu ve oğludur. Tanrıça Hera'nın kocasıdır. Zeus göklerin, şimşeklerin ve gök gürlemelerinin tanrısıdır. Çoğu zaman elinde bir şimşeği tutuyor olarak resmedilmiştir, heykelleştirilmiştir. Bereket ile özdeşleşmiştir, yağmur ondan beklenir, yıldırımları, şimşekleri o çaktırır, gök gürültüsünü o çıkarttırır. Antik belgelerdeki (heykel ve resim) simgesi şimşeğin yanında boğa, kartal ve meşe ağacıdır. Aynı zamanda tanrıların kralı olduğu için taht ve asa ile de sık sık betimlenir.

Zeus, Arap mitolojisindeki Tanrı "Sin" veya "Allah"tır. Sümer tabletlerinde zikredilen tanrı "An" veya "Anu" dur. Sümerlilerin "Anunnaki" olarak tanımladıkları tanrılardan biridir. Tanrı, Zeus farklı mitolojilerde farklı isimlendirmelerle anılır. Mitolojide Zeus'un yaşadığı olaylar farklı kültürlerde benzer hikâyelerle

bizlere aktarılmış haldedir. Karakterlerin ve mekanların adları değiştirilmiş olarak aktarılsa da hikâyeler aynı olayı anlatır.

Bu kitabımda sizlere Yunan mitolojisinde anlatılan bir efsanenin (Zeus ve Typhon'un savaşı) yine Kur'an-da Allah tarafından anlatılan hikâyesini sizlere açıklamaya çalışacağım. Allah ve Zeus'un aynı kişi olduğunu unutmayalım, her zaman hatırlayalım. Öncelikle Yunan mitolojisindeki efsanenin anlatımını ögrenelim sonra Kur'an ayetlerinde anlatılan hikâyeyi birbiriyle kıyaslayabilelim. Sizlere Yunan mitolojisindeki hikâyeyi özetleyeceğim ve bazı harita resimleriyle belgelemeye çalışacağım. Haritalar üzerinde sizlerin ilk bakışta göremediğiniz bazı ayrıntıları ben sizler için çizgilerle işaretleyeceğim ve dikkatinize arz edeceğim. Haritaları incelerken bazı şeylerin bilinmesi gerekmektedir. Önce bilmediğimiz mevzuyu öğrenelim ki neye baktığımızın farkına varabilelim. Bilmemiz gereken mevzunun adı "Zaman, mekân ve boyut" kelimelerinin anlattığı kavramlardır.

Zaman, Mekân ve Boyut

İnsan olarak bizlerin bilmediğimiz çok şey vardır ve öncelikle insanlar tarafından bilinmeyen bir şeyin farkına varmak gerektiğini söylemek isterim, şimdi sizlere o şey hakkında bilgi vermek istiyorum. Hayatımızı yaşadığımız içinde olduğumuz bir ortam vardır. Bu ortama bizler genel olarak "boyut" kelimesiyle tanımlama yapıyoruz. İçerisinde yaşadığımız boyutta olan fiziksel faaliyetleri üç boyutlu ortam olarak tanımlıyoruz. Klasik mekanikte uzay ve zaman farklı kategorilerdir ve mutlak uzay ve zamanı ifade eder. Bu dünya kavramı, elektromanyetizmayı tanımlamak için gerekli olan tanım hariç, dört boyutlu bir uzaydır. Uzay-zamanın dört boyutu (4D), uzamsal ve zamansal olarak

kesin olarak tanımlanmayan, daha ziyade bir gözlemcinin hareketine göre bilinen olaylardan oluşur. "Minkowski uzayı", önce yerçekimsiz evrene yaklaşır; genel göreliliğin "Pseudo-Riemannian manifoltları" uzay-zamanı madde ve yerçekimi ile tanımlar. Süper sicim teorisini (6D hiper uzay + 4D) tanımlamak için 10 boyut kullanılır, 11. boyut "süper kütleçekimini" ve "M" teorisini (7D hiper uzay + 4D) tanımlanmaktadır. Benim Kur'an kitabıyla yaptığım çalışmalar sırasında ayetlerden ögrendiğim kadarıyla, Kur'an kitabında 19 adet boyut olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Kısacası bilmeyenler için boyutlar biraz karışıktır.

İnsanlar tarafından bilinen tüm mitolojilerde anlatılan efsanelerin bazılarının geçtiği mekanlar esasında farklı bir boyuttadır. Bilim insanları arkeolojik belgeleri günümüz lisanına tercüme ettiklerinde o olayların sanki bizim dünyamızda (boyutumuzda) geçtiğini sandıkları için bir yanılgı halindedirler. Dolayısıyla Yunan mitolojisi ve diğer mitlerdeki bazı olayların geçtiği mekanlar bizim yaşadığımız bu boyutta değildirler.

Tarihi belgeler ve Kutsal kitaplarda anlatılan hikâyelerden bildiğimiz kadarıyla Hz. Zulkarneyn Kuran'ın Kehf Suresi, "83–101" arasındaki ayetlerinde anlatılan hikâyesinde bir set yaptığını biliyoruz. Bu set zamanda yolculuk yaptırmaktadır. Yani standart olan bir zaman boyutundan ayrılarak farklı bir zaman boyutuna girilmiştir. Hz. Zulkarneyn'in yaptığı o settin nasıl bir set olduğunu anlamamız gerekmektedir. Settin başladığı andan evvelki zaman "esas" olan zamandır, yapılan düzenlemeyle zamanda A noktasından B noktasına geçiş yapılmaktadır. Bu esas olan zaman boyutundan farklı bir boyut demek olmaktadır. B noktasına varıldığında tekrar "esas" olan zamana dahil olunacaktır ve zaman normal hareket etmeye devam edecektir. Hz. Zulkarneyn'in yaptığı set tam olarak bu şekilde çalışmaktadır ve set tüm kâinatı

kapsamaktadır. Bu set esasında bir büyü ritüelidir. Kur'an kitabında "iki dağ arasına" settin yapıldığı anlatılmaktadır. Dağ kelimesi bizim bildiğimiz manada değildir. Dünyadaki tüm dağların zirvelerine kadar çıkılmış olduğunu bildiğimizi kabul edersek henüz Hz. Zulkarneyn'in yaptığı set bulunamamıştır. Din adamları, iki dağ arasına tuğlaları üst üste dizerekten bir duvar örüldüğünü anlatmaktalar, aslında din adamlarının anlattığı gibi iki dağın arasına örülen bir duvar yoktur, Hz. Zulkarneyn'in yaptığı duvar Mısır ülkesinde bulunan Gize Platosundaki "Keops" piramididir ve dünyanın çeşitli ülkelerinde bulunan benzer piramitlerdir. Bu piramitler ilahi bir büyüyü çalıştırmaktadırlar. Yapılan set insan gözüne gözükmez ve iki boyutu birbirinden ayırmaktadır. Ayetlerde geçen "Dağ" kelimesi "yaşam alanı" demektir. Hz. Zulkarneyn iki yaşam alanı arasına bir set yapmıştır. Hz. Zulkarneyn'in yaptığı set ile İnsanların anlamadığı ve göremediği bir olay oluşmuştur ve bu olay bizim şu an yaşamakta olduğumuz boyutu, "esas" olan boyuttan ayırmıştır ve iki boyut arasında bir zaman farkı oluşturmuştur. Bu olayı şu şekilde tasvir edebilirim, Hz. Zulkarneyn'in yaptığı ritüel doğadaki tüm kayalara bir şekilde görünmez bir şeffaf yüzey oluşturmuş gibidir. Bu yüzey kaya ile bizim aramızdaki yaşam alanı ile kayanın yüzeyi ile kayanın kendi iç tarafı arasında iki farklı yaşam alanı var etmiştir. Doğada bir kayaya baktığınızda oluşan durum budur, bizim yaşam alanımızın tarafında normal olarak hareket edebiliyor iken kayanın içerisindeki boyutta olanları hareket etmez olarak algılıyoruz. Bunun nedeni zaman fakıdır. Bizim boyutumuzun zamanı ile kayanın içindeki diğer tarafın zamanı farklı akmaktadır. Bu sebepten dolayı bizler kaya içerisindeki kişi ve nesneleri taşlamış resimler olarak görürüz. Settin diğer tarafına geçsek ve yine aynı kaya yüzeyine dönüp baksak bu sefer şu an bizim olduğumuz

taraf kayalaşmış olarak gözükecektir ve diğer tarafta normal hareket ediyor olacağız. Yapılan settin böyle bir özelliği vardır.

Hz. Zulkarneyn'in yaptığı setti Kur'an kitabında, Tanrı kendisinin detaylarını verdiğini ve Hz. Zulkarneyn ve yanındaki insanların bir set yaptığını yazmaktadır. (Kaynak: Fatiha suresi ayet 7). Hz. Zulkarneyn'in yaptığı bu set ile farklı bir boyut oluşmuştur. Hz. Zulkarneyn'in efsanesindeki, oluşturulan boyut gibi mitolojide geçen bazı olayların yaşandığı mekânı oluşturan bir başka boyut daha vardır. Yani Tanrı tarafından yapılmış ikinci bir set daha vardır diye düşünebiliriz. Aslında "esas" olan boyut bu ikinci olarak bahsettiğim boyuttur. Bu ikinci boyutun varlığından kimse haberdar değildir. Zeus ve Typhon arasında geçen savaş efsanesinin bazı olaylarının geçtiği yer o 2. boyuttur. Tanrı'nın sisteminde zamanlar, mekanlar ve boyutlar birbirinin içerisine iç içe girmiş halde dururlar. Bu durum Tanrı'nın sisteminin bir özelliğidir. Bizim boyutumuz ile diğer boyutlar iç içe girmiş oldukları için sanki olaylar bizim yaşam alanımızda gerçekleşiyor gibi algılanmaktadır. Bilim insanları bu detayı bilmedikleri sebebiyle oluşan bir algı yanılgısı ve bilgi kirliliği vardır. Tanrıların yaşadığı boyut olan size bahsettiğim o 2. boyutta bizlerin efsaneleştirdiğimiz hikâyelerdeki olaylar yaşanmıştır. Boyut farklı olduğundan kayalara baktığımızda bizler her şeyi taşlaşmış, olduğunu gözlemliyoruz. Kitabımın ileriki sayfalarında hikâyenin ayrıntılarını okurken ve belgeleyeceğim resimleri inceler iken bu ayrıntıyı hatırlayalım.

Sizlere zaman hakkında bilinmeyen bir şey anlatmak istiyorum. Zamanın başlangıcından, zamanın sonuna kadar her şey şu andaki gibi vardır. Geçmişte olan olaylar sanki yaşanmış olup bitmiş gibi anlarız. Geleceğin yaşanmamış olduğunu zannederiz. Esasında zamanın her anı, evveli ve ahiri, şu anda hepsi beraber

yaşanılmaktadır. Kur'an kitabında, ayetlerde geçmişteki hadiseler "şu an" yaşanıyormuş gibi betimlenir bazen de gelecekteki olaylar "şu an" yanıyormuş gibi betimlenir. Bunun sebebi zamanın her anının (Evvelin ve ahirin) şu an mevcut olmasından dolayıdır. Hz. Zulkarneyn'in zamanın başına gitmesi, zamanın sonuna gitmesi gibidir. Zaman yolculuğu yapanlar her zaman aynı koordinatta dururlar sadece zaman mevhumu değişir. Dünya üzerinde hep aynı koordinattasınızdır, konumunuz değişmez. Boyutlar birbirinin içine iç içe girmiş halde olduklarından geçmişte yaşanmış olaylar bir şekilde diğer boyuta "Aks" etmektedir. Bu etki sizlere daha önce bahsettiğim kayanın içerisindeki yaşamı anlattığım etkidir. Henüz anlayamadığımız bir şekilde diğer boyutta olan olaylar o zamanda yaşanırken, bizim boyutumuza aksederek bizlere de bir şekilde etki etmektedir, bu etkinin sonucu olarak bizler kayaya baktığımızda onları kayanın içerisinde taşlaşmış olarak görüyoruz. Sizlerle paylaşacağım resimlerde gözlem edeceğiniz görüntüler, olayların yaşandığı andaki görüntülerinin bizzat bizim boyutumuza aksetmiş etkileridir. Resimleri gözünüzle izler iken o olaylar halen şu anda yaşanmakta olduğunu unutmayalım. Şimdi Tanrı Zeus ve Typhon arasındaki savaşın kahramanlarından olan Tanrı Zeus kimdir öğrenelim.

Tanrı ZEUS

Tanrı Zeus'un en önemli özelliklerinden biri çeşitli suretlere girebilmesidir. İstediği her şeyin şekline girebilen Zeus: Yunan mitolojisine göre Zeus'un eşlerinden biri olan "Leda" için kuğuya, Yunan mitolojisinde Thebai Kralı, Nikte'nin kızı "Antiope" için satir'e, "Aegina" için ateşe (Tanrı Hz.Musa ile de Tur dağında ateş suretinde (çalı ateşi) konuşmuştur), Yunan mitolojisinde Argos kralı Akrisios'un ve Euryidice'nin kızı "Danae" için altın yağmuruna, mitolojik Yunan kahramanı, Roma mitolojisindeki güçlü Herakles'in annesi "Alkmene" için onun kocasının kılığına girmişti, Yunan mitolojisinde Zeus'un eşi ve ablası olan tanrıça "Hera" için guguk kuşu suretine, Yunan mitolojisinde bir nemf ya da Kral Lycaon'un kızı "Callisto" için bakire Tanrıça Artemis'in kılığına, Yunan mitolojisinde hafızanın tecessümü olan Titan, tanrıça, Gaia ve Uranüs'ün kızı "Mnemosyne" için yakışıklı bir çoban kılığına, Yunan mitolojisinde Zeus'un ölümlü aşıklarından biri olan Argos prensesi "İo" için Bulut'a, Yunan mitolojisinde tarımın, bereketin, mevsimlerin ve anne sevgisinin

tanrıçası "Demeter" için geyik suretine, Yunan kökenli bir Fenike prensesi ve Girit Kralı Minos'un annesi "Europa" için boğa suretine girmiştir, bu olaylar Zeus'un farklı suretler dönüşme kudretinin birer örneğidir.

Zeus, babası olan Titan Tanrı Cronus'u diğer Olimpos tanrılarının yardımıyla yerin altındaki Tartarus'a hapsettiği olaylar, Yunan mitolojisinde anlatılmaktadır. Sonra Atlantisliler Tanrı Zeus'un takipçilerini (yani Yunanlıları) yok ederek Olimposlu tanrıların gücünü azaltıp Cronus ve yanındaki diğer Titanları serbest bırakmışlardı. Zeus İksion, Salmoneus, Arkadya Kralı Lykaon ve ateşi çalan Prometheus'u küstahlıkları nedeniyle bu sebepten dolayı cezalandırmıştır. Yunan mitolojisine göre efsanenin bu ayrıntısı sanki olaylar Yunan halkının arasında yaşanmış gibi ilgili yazar ve şairler tarafından günümüze bu şekilde aktarılmıştır. Oysa olaylar benim sizlere bahsettiğim Tanrı'nın oluşturduğu ve içerisinde Tanrı ve Tanrıçaların yaşadığı boyut olarak tanımladığım o 2. mekânda geçmektedir.

Tanrı Cronus ile Rhea'nın evliliklerinden Hestia, Demeter, Hera adlarında üç kızla, Hades, Poseidon, Zeus adlı üç erkek çocuk dünyaya gelir. Tanrı Cronus, kendi babası Uranüs'ün yaptığını unutmadığı için Cronus kendisinin de oğullarından aynı karşılığı göreceğinden korkar ve bu yüzden karısının her yeni doğurduğu çocuğu yutup, karnında saklar. Buna üzülen Rhea ise Gaia'nın kendisine verdiği öğütleri ile yalnızca Zeus'u Cronus'un yutup karnında saklama faaliyetinden kurtarabilir. Tanrıça, Zeus'u yanına alarak gecenin karanlığından faydalanarak Girit Adası'nda İda Dağı'nın tepesine çıkar. Orada, Rhea dişi keçi Amalthea ve kudret helvası içeren dişbudak ağacının perileri Meliadlarla buluşur. Ayrıca Gaia'nın ona bulması için talimat verdiği özel bir taşın izini sürer. Sonra da Gaia çocuğu kendisinden

alır ve onu bir mağaranın dibinde saklar. Eve döndüğünde, Rhea doğurur gibi yaptı ve bebeği Cronus'a teslim etti. Gerçekte, bebek olarak sunulan şey battaniyeyle kundağa sardığı o özel taştı. Karısının onu aldatacağından şüphelenmeyen Cronus taşı bebek sanarak tereddütsüz yutar.

Rhea, Zeus'u, Amalthea ve Meliadlar'ın onu beslediği Girit'te bırakmıştı. Rhea düzenli olarak onu ziyaret etti ve Zeus'a babası Cronus'tan nasıl intikamını alabileceğini öğretti. Bazı anlatımlarda, Adamanthea adındaki peri, Zeus'u Cronus'tan saklamak için ağaca asılı bir ipe astı. Zeus, güçlü ve muhteşem olacak şekilde büyüdü. Rhea, Okeanos ve Tethys'in kızı olan arkadaşı Metis'i, Zeus'un Cronus'u tahtından indirme görevi için hazırlanmasına yardım etmesi için görevlendirdi. Metis, bakır sülfat, haşhaş suyu ve Zeus'a verdiği kudret helvası şurubundan bir karışım yaptı. Zeus bu karışımı Cronus'a götürdü ve Cronus, karışımı içmeye başlar başlamaz teker teker yutarak karnında sakladığı tüm çocuklarını kustu. İlk önce o taş geldi sonra Poseidon, Hades, Hera, Demeter ve Hestia geri geldiler. Cronus çocuklarını kustuktan sonra bayılır ve Zeus orağıyla Cronus'un kafasını kesmeyi dener ama kullanmak için yeterli güce sahip değildir. Zeus'un kardeşleri ise kendilerini özgürlüğüne kavuşturduğu için Zeus'a teşekkür ettiler ve ona sadakat yemini ettiler. Birlikte, Cronus'u tahtından indireceklerdi ve yeni bir çağ başlatacaklardı, Olimpos tanrılarının çağı. Metis, Zeus'a Tartarus'a inmesini ve Kikloplar ile Hekatonkheirlerin tanrıların tarafında savaşması için onları serbest bırakmasını söyledi. Zeus ilk iş olarak yer altı diyarına gider ve Cronus'un hapsettiği Kiklopları ve elli başlı, yüz kollu Hekatonkheirleri serbest bırakır. Kikloplar Zeus'un kendilerini serbest bırakmalarına karşılık olarak, Zeus'a bir yıldırım hediye ederler. Böylece Zeus, kendisiyle birlikte anılan yıldırımına sahip olur.

Kikloplar, tanrıların meşhur silahlarını oluşturdu:

Zeus için yıldırım, Poseidon için üç dişli mızrak ve Hades için karanlığın miğferi. Bu silahlar, yüzlerce eli olan Hekatonkheirle birlikte çok geçmeden savaşın akışını değiştirdi. Zeus, Hades ve Poseidon, son olarak Titanları mağlup etmenin kesin olacağı bir plan yaptılar. Poseidon Cronus'u üç dişli mızrağı ile tehdit ederken ve Zeus Cronus'un üstüne yıldırımlar fırlatırken, Hades Cronus'un silahlarını çaldı. Cronus'un dikkati dağılmışken, Hekatonkheirler, Titanların geri kalanlarını kaya yağmuruna tuttu. Bu darbe sonunda Olimpos tanrıları için zaferi garantilendi. Yenilen Titanlar Tartarus'a gönderilirken, Atlas sonsuza kadar cenneti omuzlarında taşıma gibi daha ağır bir cezaya çarptırıldı.

Savaş, Kiklopların, Hekatonkheirlerle birlikte devasa büyüklükteki kayaları gökyüzündeki Titanlara savurmasıyla başlar. Bu esnada Zeus da şimşekleri ile Titanlara saldırır. Sonra da Rhea'nın verdiği kusturucu bir içecek ile Cronus'un yuttuğu çocuklarını ve Rhea'nın Cronus'u kandırmak için verdiği o taşı çıkarmaya zorlar. Tanrı savaşları (Titanomachy) denilen bu savaşta Zeus ve kardeşleri, Hekatonkheirler ile Kikloplarlarla beraber Cronus ile titanlara karşı savaşırlar. Sonra da Cronus ve titanları gökten kovup dünyanın dibine, yerin ve denizin alt tabakasının daha da altına, Tartarus'a atarak hapsederler.

Titanomachy (Titan Tanrı savaşları) denilen savaşta Zeus'a karşı savaşan Titanlardan biri olan Atlası, Zeus gök kubbeyi (cenneti) omuzlarında taşımakla cezalandırır. (Gök kubbe deyince "Dünya gezegeninin" göğü olarak anlamayın, kâinatın tamamı olarak anlayınız. Olayın geçtiği zamanda ve boyutta henüz "Dünya" gezegeni yaratılmamıştır.) Bunların ardından Tanrılar arasında kura çekilir ve Hades'e yer altı, Poseidon'a denizler, Zeus'a ise gökler (Uzay-sema) taksim edilir. İhlas suresinde iki

numaralı ayet "Allahü es samedu" şeklindedir. Bu ayetin kabala anlamlarından birisi, "Allah önemlidir uzayda yaşama dahil eder" anlamı çıkmaktadır. Allah ile Zeus'un aynı kişiler olduğunu sizlere söylemiştim. Yani Tanrı Zeus'a uzayın sorumluluğu düşmüştü, aynı şekilde de Allah ihlas suresine göre de uzaya hükmetmektedir. Bu savaştan (Tanrı Savaşları) sonra Hikmet ve Akıl Tanrısı "Okeanid Metis", Zeus'tan hamile kalır. Daha sonra Zeus ise Gaia'nın, 'Metis'in doğuracağı erkek çocuğun iktidarına el koyacak' şeklindeki kehanetine uyarak Metis hamileyken bu seferde Zeus onu yutar ve babası Cronus'un kaderini yaşar. Ama Athena ölmez veya yutulmaz daha sonra Zeus'un kafasından doğacaktır veya çıkacaktır. Zeus kızının (Athena) kendini affetmesi için ona mızrak, miğfer ve kalkan verir. Böylece Zeus, kuşaktan kuşağa geçen "kan davası misalindeki" iktidar lanetini yok eder ve böylece değişmez bir düzen kurar.

Fakat savaşta anıların savaşıp Tartarus'a attıkları Titanlar, gökyüzünü sırtında taşımak zorunda kalan Atlas ve Kafkas dağlarına zincirlenmiş olan Prometheus, Gaia'nın çocukları olduğundan ve Zeus'un onları cezalandırması üzerine, Gaia buna çok öfkelenir ve bu yüzden diğer çocukları olan Typhon ile Echidna'yı, Olimpos tanrıları olan Zeus ve beraberindeki Tanrılara saldırtır. Tanrılar bu savaşta birçok Gigant (dev) ile savaşır. Bunun üzerine Zeus da Typhon ile savaşıp onu yener ve Typhon ve Echidna'yı bugünün İtalya ülkesinin kontrolünde olan Sicilya Adası'ndaki Etna Dağı'nın en dibine Tartarus'a kapatır.

Yunan mitolojisi kayıtlarında efsane anlatılırken verilen koordinatlar, sanki olayların bizim aramızda yaşandığı gibi bir algı oluşturmasına kapılmayalım. Bu efsaneyi anlatan yazarların ve şairlerin üslubudur. Olaylar tanrıların yaşadığı o 2. boyutta geçmektedir fakat tüm boyutlar Tanrı'nın sistemi içerisinde iç içe

geçmiş olarak durmakta olduklarından ilgili olayların geçtiği mahaller bizim boyutumuzdaki olan koordinatlarındaki isimlendirmeler zikredilerek anlatılmışlardır. Bu önemli bir ayrıntıdır, unutmayalım. Şimdi Tanrı Zeus ve Typhon arasındaki savaşın kahramanlarından olan Typhon kimdir öğrenelim.

Typhon

Typhon ayrıca Typhoeus, Typhaon (Τυφάων, Typháōn) veya Typhos (Τυφώς, Typhṓs) şeklinde farklı metinlerde farklı telaffuzlar yapılarak zikredilmektedir. Efsanede Typhon'un bir canavar olduğu söylenilmektedir, dev bir yılandır. Yunan mitolojisindeki en ölümcül yaratıklardan biridir. Efsaneyi anlatan çeşitli yazar ve şairlere göre Typhon'un ebeveyninin farklı kişiler olduğu anlatılmaktadır. Bu sebeple Yunan mitolojisinde Typhon kimin oğlu olduğuna dair bilgiler kesin değildir. Hesiodos'a göre Typhon, Gaia'nın oğludur. Diğer bir iddiaya göre Typhon'u yalnızca Hera'nın oğlu olduğu da iddia edilmektedir. Bir diğeri Typhon'u Cronus'un çocuğu olduğunu söylemektedir. Çeşitli metinlerde Typhon ve eşi Echidna'nın, birçok ünlü canavarın ataları oldukları kabul edilmektedir.

Hesiodos'un Theogony'sine göre, Typhon'un birinci çocuğu iki başlı köpek Orthrus'tur, ikinci çocuğu Cerberus'tur ve üçüncü çocuğu ise, başlarından biri kesildiğinde, kesilen o başın yerinden iki tane daha başı çıkan, çok başlı yılan Lernaean Hydra'dır.

Hesiodos'un Theogony'sine göre, Echidna'ya Chimera'nın (yarı aslan, yarı keçi ve yılan başlı bir kuyruğu olan ateş püskürten bir canavarın) annesi olarak atıfta bulunabilecek, belirsiz bir "oğlandan" daha bahseder. Ayrıca günümüzde Anadolu'da anlatılan "Şahmeran" efsanesindeki başı insan suretinde olup gövdesi yılan olan karakter de vardır. Şahmeran karakterinin bir şekilde ejderha Typhon'ile bir ilişkisi olduğu bir gerçektir, Typhon'un torunlarından birisi olabilir. Bu benim kişisel tahminimdir.

Typhon, kâinatın egemenliğini ele geçirmek için Zeus'u devirmeye çalışmıştır. Zeus sahibi olduğu şimşeklerinin yardımıyla kazandığı büyük bir savaş yapmışlardır. Savaşın sonunda yenilen Typhon, Zeus tarafından Tartarus'a hapsedilmiştir. Efsaneyi anlatan metinlerde Edna Dağı'nın altına ya da Ischia Adasına gömüldü denilmektedir. Typhon mitolojisi, Zeus'un tanrıları nasıl yönetmeye başladığını açıklayan Yunan veraset mitinin bir parçasıdır. Typhon'un hikâyesi aynı zamanda Python'un (Apollon tarafından öldürülen yılan) hikâyesiyle de bağlantılı olduğu yönünde iddialar vardır.

Hesiodos'un Theogony'sine (MÖ 8. – 7. yüzyıl) göre, Typhon, Gaia (Dünya) ve Tartarus'un oğluydu: "Zeus Titanları cennetten sürdüğünde, devasa Dünya, altın Afrodit'in yardımıyla Tartarus'un sevgisinin en küçük çocuğu Typhoeus'u doğurdu". [Kaynak: Hesiodos, Teogoni, 820-822. Apollodorus, 1.6.3 ve Hyginus, Fabulae Önsöz'de anlatmıştır]

Ancak Homeros'un Apollon'a yazdığı ilahiye (M.Ö. 6. yüzyıl) göre Typhon sadece Hera'nın çocuğuydu. [Kaynak: Apollon 305–355'e Homeros İlahisi; Fontenrose, s. 72; Gantz, s. 49. Görünüşe göre Stesichorus (MÖ 630 – 555)]

Mitograf Apollodorus (MS 1. veya 2. yüzyıl), Gaia'nın Typhon'u, onun soyundan gelen Devleri yok ettikleri için tanrılara

öfkeyle doğurduğunu anlatır. [Kaynak: Apollodorus, 1.6.3.]

Çeşitli kaynaklarda, Typhon'dan Gaia'nın çocuğu olduğundan veya Tartarus'tan bahsetmeden basitçe "Dünya doğumlu" olarak bahseder. [Kaynak: Aeschylus, Thebes'e karşı yedi 522-523; Aeschylus (?), Prometheus Bound 353; Nicander, apud Antoninus Liberalis 28; Vergilius, Georgics 1. 278–279; Ovidius, Metamorfozlar 5.321–331; Manilius, Astronomica 2.874–875 (s. 150, 153); Lucan, Farsalya 4.593-595; Nonnus, Dionysiaca 1.154-155 (I, s. 14-15)]

Athena'yı kendi başına doğurduğu için Zeus'a kızan Hera, Gaia'ya, Uranüs'e ve Titanlara Zeus'tan daha güçlü bir oğul vermeleri için dua etmiş, sonra yere tokat atmış ve hamile kalmıştır. Hera, bebek Typhon'u yetiştirmesi için yılan Python'a verdi ve Typhon büyüdü ve ölümlüler için büyük bir baş belası oldu. [Kaynak: Gantz, s. 49]

Wenceslaus, Hollar'a göre Typhon'un doğduğu ve yaşadığı yerin Kilikya'da ve özellikle antik Kilikya kıyı kenti Corycus (Modern Kızkalesi, Türkiye) civarındaki bölgeyi tarif eder. Şair Pindar (M.Ö. 470) Typhon'u "Kilikyalı" olarak adlandırmıştır [Kaynak: Pindar, Pythian 8:15–16.]

Fontenrose Typhon'un Kilikya'da doğduğunu ve "Ünlü Kilikya mağarasında" büyüdüğünü söyler, bu da Türkiye'deki Corycian (Modern Kızkalesi, Türkiye) mağarasına açık bir göndermedir. [Kaynak: Fontenrose, s. 72-73; Batı 1966, s. 251 satır 304]

Aeschylus'un Prometheus Bound'unda, Typhon "Kilikya mağaralarının sakini" olarak adlandırılır. [Kaynak: Aeschylus, Prometheus Bound 353-356; Gantz, s. 49.]

Hem Apollodorus hem de şair Nonnus (MS 4. veya 5. yüzyıl) Typhon'un Kilikya'da doğmuş olduğu bilgisini paylaşmışlardır.

[Kaynak: Apollodorus, 1.6.3; Nonnus, Dionysiaca 1.140. (I, s. 12-13), 1.154. (I. s. 14-15), 1.258-260 (I. s. 20-23), 1.321 (I. s. 26-27), 2.35 (I, s. 46-47), 2.631 vd. (I, s. 90-91).]

İlyada'da Typhon, Cronus'un çocuğu olarak Kilikya'da doğmuş olduğundan söz edilir. Devlerin yok olmasına öfkelenen Gaia, Zeus'u Hera'ya şikâyet eder. Böylece Hera, kendisinin ve Zeus'un babası Cronus'a gider ve Cronus, Hera'ya kendi spermini bulaştırdığı iki yumurta verir ve ona onları yeraltına gömmesini ve onlardan Zeus'u devirecek birinin doğacağını söyler. Zeus'a kızan Hera, yumurtaları Kilikya'da "Arimon'un altında" gömer, ama Typhon doğduğundan sonrasında artık Zeus ile barışmış olan Hera, tüm yaptıklarını Zeus'a haber verir. [Kaynak: Schofield. s. 59–60; Ogden 2013b, s. 36–38; Fontenrose, s. 72; Gantz, s. 50–51, Ogden 2013'a, s. 76 n. 46. Ogden 2013'a, s.

Resim1: Corycian mağarası = Türkiye, Mersin, Silifke Cennet, Cehennem mağarasıdır. Bölgenin antik adı "Kilikya'dır".

Mitoloji nedir?

Bütün Dünya milletlerinin kullandıkları "Mitoloji" kelimesi, Yunanca, bir nevi masal, hikâye demek olan "Mythos" ile söz anlamına gelen "Logos" kelimelerinden türetilmiştir.

Mitolojiyi; çok eski zamanlarda gelmiş ve yaşamış olan ulusların inandıkları Tanrıların, kahramanların maceralarından bahseden mitler ve hikâyelerdir diye tanımlayanlar vardır. Aslında anlatılan o hikâyelerin nereden esinlenildiğini kimse bilmemektedir. Gerçekte her şeyin bir kaynağı vardır. Mitolojik hikâyelerde anlatılan efsanelerin kaynağının ne olduğunu ögrenmek isterseniz bu kitabı okuduğunuzda cevabını bulacaksınız.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

ISBN: 978-625-5896-83-4